

2 CENTESIMI

2 HELER

OMNIBUS

Prodirekcia za Moneta iu
izdaje 1 K za 2 mjeseca.
Pojedini broj 2 cara.

Abbonamento per la
Moneta: Corvosa 4
per 3 mesi. Ila vjero-
gusto 2 cor.

Abbonamenti tar die
Moneta: Corvosa 4
per 3 mesi. Ila vjero-
gusto 2 cor.

Izbori svaki dan od 11 do 12 u svaki
u 11 ura prije podne.

Esso ogni giorno costituisce le dem-
mole e feste alle 11 ore.

Ergebnisse täglich außer an Sonn- und
Feiertagen um 11 Uhr Veranlagt.

Das Wort in Klammern
Anzeigen kostet 8 K.
für 30 Tage.

Uprava i uredništvo

Amministrazione e redazione

Administration und Redaktion

Tiskara LAGINIA i dr., PULA

Via Sanie tr. 1

VIESTI.

Mjestne.

Nema sabora.

«Radi obćenitog političkog položaja vladu ne može udovoljiti Vašem zahtjevu bio je odgovor kojim je baron Bieneth odpremio odaslanike narodnih zastupnika, kad su mu prikazali zahtjev, da se sabor otvori.

Nas taj odgovor nije ni najmanje iznenadio, no zaslužuje svakako da se nj ovrnemo sa par riječi.

Vlada je lanjske godine radila na sve moguće načine da dodje do sporazuma radi izborne reforme. Sporazum je bio prihvaćen i kad je nadolilo vrijeme, da se taj provede i u praksi, bilo se je od vlade nadati, da će nastojati da se to čim prije zbude. I zbila u svjetlu ove godine vladu je pozvala sve zastupnike na dogovor radi sazova sabora. Na dogovoru bilo je stanoviti naših zastupnika, da je sabor mjesto gdje se moraju raspravljati pitanja, za rješanje kojih zahtjeva se sporazum obiju stranaka. Poslije toga se je i talijanska stranka izjavila za saziv, koji je tim postao obćeniti zahtjev. No što se dogodilo. Vlada, kojoj je prvo bilo toliko stalo do saziva sabora, koja je radi toga nazivala i konferencije a i nastojala, da na naše zastupnike djeluje, e bi odustali od svog prvobitnog stanovišta, ta ista vladu sada kada celokupno zastupstvo traži otvor sabora, neće ga, već se sakriva iza obćeg političkog položaja. Zar je pak taj sada takav, da je moguće zasjedanje sabora stavljeni u dvojbu? Ne, jer ga traže je doglasno svi zastupnici.

Drugi pak izvori kao što su da je parlament otvoren i da valja u isto doba sazvati i druge saboru ne vriede. Mi naime dobro znamo da je vladu sazivala čisto saboru, dok je parlament zasjedao i kao što je onda mogla, mogla bi to i sada. Prigovor pako da bi trebala sazvati i druge saboru isto ne stoji, jer smo imali čisto slučajeva da su jedni sabori bili sazvani, a drugi ne. Eto o Božicu su bili sazvani nekoli saboru, naš pak nije. Dakle ni taj izgovor ne vriedi. Već mi u državu vladu vidimo stari postupak, da se nikada ne udovolji zahtjevu narodnog zastupstva, kad je taj jednodušna. Primjer nam je Dalmacija. Tamo vladu i po dvie godine ne saziva sabora.

No ako vladu misli time i dalje podržavati ovo stanje i prieti, da se rizići toliko važnih posala, koje čekaju novi sabor, a najskoli biranje zemaljskog odbora i glasanje prvog proradna, tada se ljuto vara. Sada je naime dužnost naših zastupnika, da ulože sve nile kako bi opravdani zahtjev celog narodnog zastupstva bio čim prije izpunjen, jer ako vladu ima vremena da čeka, mi ga nemamo.

Povrede jezika.

Neki dan iztakovno kako namjestništvo izdaje natječaje oglase u samom talijanskom jeziku i ustasmo protiv toga, okrstivši takav postupak nezakonitum. U jučerašnjem pako «Osservatore Triestino» čitamo sa strane istog namjestništva oglas za mjesto poslužnika kod trgovačke akademije u Trstu u samom njemačkom jeziku. Protiv toga postupka moramo čim odlučnije ustati. Kako u obće može da namjestništvo razpiše natječaje za jednu

službu i to pri zavodu sa talijanskim naukovim jezikom u samom njemačkom jeziku? Zar su te službe rezervirane samo za Njemce? Mi poznamo germanizatorne težnje vlade, koje rek bi da će se sada i povećati, no dok je do sada vladu krišom tjerala germanizaciju, vidimo ju sada gdje čito hoće da na službena mjesta postavi samo Njemce, jer inače ne možemo da pojмимо takav postupak. To je pak drugi razlog koji nas nuka, da upitamo vladu, e ona u istinu misli potaći uvođenje Njemaca u državne službe na Primorju i zar misli, da i za mjesto sluga nima domaćih ljudi, već treba importirati tuđince.

Izlet «Hrvatske Omladine».

Kako već javismo, «Hrvat. Omladina» priredjuje dne 12. aprila t. g. na uzkršni ponedjeljak, izlet u Luzinamora, na 2 s. polazak iz «Narodnog Doma».

Nadamo se, da će se p. n. gg. odazvati, te sudjelovati istome, gdje će naša izobilja zabave, a što je glavno ne će uzamknjati ni plesa, jer na izletu sudjeluje glazbeno društvo «Sama», koje će znati i stara i mlada srca razigrati.

U slučaju nepovoljnog vremena odgađa se izlet za 18. aprila t. g. u nedjelju po Uzkrsu.

«Hrvatska Omladina» za «Mladog Istranina».

«Hrvatska Omladina» u Puli predplaćila je 7 primjeraka «Mladog Istranina» za 7 središnjih učenika Družbine škole u Šijani.

Hrvatsko kazalište.

Upozoravamo sve obćinstvo, da će na uzkršni ponedjeljak u večer biti predstava «Ukrsna» od L. Tolstoja, koju će naši diletaniti prikazati. Sutra ćemo donieti sadržaj djela.

Poziv diletantima.

P. n. gg. članovi «Dinamkog odsjeka», umoljavaju se da svi dođu večeras na pokus «Ukrsna» i to u 7½ sati.

Za mjestnu podružnicu.

Kako već par puta naglasismo dužnost je svakog Hrvata i Slavena, da bude članom «Družbe». Žalibože moramo konstatirati, da je velik, ogroman broj onih koji u dužnost ne osjećaju. Ipak doprinos je minimalan najmanje K 2 na godinu, tako da nema nikoga, tko nebi mogao postati članom. Radi toga upozoravamo sve neka čim prije stupe kao članovi, te i na taj način osiguraju jedan stalni redoviti prihod Družbi, koja za svoj rad treba od svakoga od nas izdane podpore. Upisati se mogu kod članova odbora: Dr. Zuccona, Dr. Milida, Vrankovića, Stahana, Žunića M. i Petanjeka.

Prigodom praznika.

Sada prigodom praznika podsjećamo sve da ne zaborave i Družbu. Malen doprinos može svaki da da. Pri veselju i zabavi, u krugu rodbine i prijatelja ne zaboravite na našu narodnu obranu.

Vježbe «Sokola».

Javlja se kako da večeras i u ponedjeljak neće biti vježbe radi uzkršnih praznika. Buduća vježba biti će u sriedu 14. ov. mj. na koju se sva braća pozivaju.

Knjige «Maticе Slovenske».

Upozoruju se članovi «Maticе Slovenske», da se prijave u «Citaoenicu». Člarnika iznaša K 4, za članove «Maticе Hrvatske» K 3.

Razne.

Rad zadarskog hrv. akad. kluba za pičku prosvjetu.

Pišu nam iz Zadra:

Zadarski akademici imaju svoj klub, koji je vrlo agilan. Osim podpora, koje isti daje svojim siromašnim članovima, isti osobito marno radi oko pičke prosvjete u zadarskoj okolici. Osnovao je već deset pičkih kućnica, te držao nekoliko anal-fabetičkih tečajeva. U takav rad imali bi se ugledati i drugi akademici.

Izbori u Trstu.

Pišu nam iz Trsta:

Ovdje je sve znokupljeno budućim izborima. U svu svoje doba javili o novom izbornom redu. Po tom redu okolica bira 12 zastupnika, koji će svi biti Slovenci. U mjestu pako bira svako tjelo 16 zastupnika. Boriti će se više stranaka. Liberalna vladajuća, koja će nastojati da apasi što se spasiti da, socialisti, kršćansko-socijali. — Slovenci nastupaju i u gradu, a s njima idu ruku o ruku i Hrvati. Mi smo i uredili posebni ured za reklamacije u društvu «Jadran» te ćemo za vrijeme izbora izdavati i tjednik «Sleg», koji će u subotu izići prvi put.

Druga je pak stvar još važnija: Njemci nastupaju ove godine samostalno u borbu. Njihovo političko društvo zaključilo je, da imaju stupiti kao stranka. Do sada su oni u koliko su glasovali isti skupa sa talijanskim strankama liberalnom, kršćansko-socijalnom i socialističkom, no sada nastupaju samostalno. Moguće će to otvoriti Talijanima oči nad prodranjem Njemaca na jug. U Trstu imaju već u rukama skoro svu industriju i već dio veltrogovine, a i privatnih i državnih činovnika, pensioniraca i radnika ima veliki broj. Njihova društva «Schillerverein» i «Eintracht» cvjetaju, te je sramota da ima i Slavena tamo kao članova. Toliko za danas.

Zastupnik Supilo tužio dra. Friedjunga.

Kako javismo u svoje doba hrvatsko-srpska koalicijska zaključila je, da svi njezini članovi tuže dra. Friedjunga radi osumnjavanja, koje je on na nju bacio radi veleizdaje. Zastupnik pak Supilo koji je jedini u članku bio spemenu, podnio je već putem dra. Harnera, odvjetnika u Beču tužbu protiv dra. Friedjungu i «N. F. Presse». Samo da se ne dogodi kao sa tužbom protiv «Reichspost», koja već četiri mjeseca čeka na raspravu.

Progoni čeških narodnih socijalista.

Ima mjesec dana, da su u Češkoj počeli progoni čeških narodnih socijalista radi protuvojničke agitacije. S početka su bile učinjene premetacine samo kod nekih zastupnika, te kod uredništva «Českoj Slova» i u centralnoj organizaciji mladeži. No sada se je počlo i dalje, te su neki dan učinjene premetacine u 23 mjesta. A u ponedjeljak je razpušteno 270 mladeničkih čeških socijalističkih organizacija. Iste su organizacije brojile do sada 15 tisuća članova. Razpuštena društva već su uložili utok, te misle ići do upravnog sudišta u slučaju potrebe.

Monopol žigica.

Prigodom rasprave u parlamentu o zabrani upotrebe fosfora za pravljenje žigica bila je prihvaćena rezolucija za uvođenje

monopola na žigicama. Po računanju strukovnjaka prihod bi tog monopola u slučaju da se i podvstruče cene iznosio samo 8 milijuna kruna. Za provesti pako tu osnovu treba odkupiti sve postojeće tvornice i to uz cianu računajući njihov današnji rentabilitet. Taj bi se monopol uveo jedva do par godina, a za sada država neće dati novih koncesija za otvor tvornica.

S uvedenjem monopola izgubiti će naša Družba jedan od svojih glavnih dohodaka oko 25.000 kruna, za to je dužnost ravnateljstva Družbe, da već danas pomislija kako da nadoknadi taj manjak, koji će znatno uplivati na družbine dohodke.

Veliki stečaj na bečkoj bursi.

Bankir Reicher koji se je u velike bavio lihvarstvom, pobjegao je iz Beča ostavivši 6 milijuna kruna pasiva, a 4 milijuna krivih mjerenja u prometu. Ostetio je svu silu ljudi te je krivotvorio podpise raznih odličnih članova visokog društva.

PARTE ITALIANA.

NOTIZIE.

L'incaglio del vapore «Lusitania».

Come abbiamo annunciato il vapore «Lusitania» della società «Freitas» di Amburgo si è incagliato al Capo Promontore. Il «Belorice» della società di salvataggio Tripkowich lavora da più giorni al disincaglio che è oltremodo difficile data la posizione dove il battello si è arenato. Il «Belorice» ha condotto al luogo del sinistro cinque masone e 40 scaricatori per scaricare le merci dalle stive. Poi i palombari otterranno le falle. Sul sinistro si hanno ancora queste notizie. L'equipaggio ha chiesto al comandante d'esser sbarcato causa il mare agitatissimo, che perversava e la bora che soffiava. Il capitano accondiscese e furono sbarcati sul «Belorice» il quale portò i marinai a Pola. Sul vapore sono rimasti il comandante e tre ufficiali. Il vapore giace su un fondo roccioso colla prua verso scirocco. Due stive sono piene d'acqua.

Un commissariato di polizia a Rovigno.

A quanto annunziano i giornali italiani della provincia a Rovigno verrà istituito col 1. di luglio a. corr. un commissariato di polizia con a capo un commissario e sette agenti.

L'educazione dei giovani abbandonati.

Uno dei principali compiti della società moderna è l'educazione della gioventù che per qualsiasi motivo non ha potuto godere un'educazione familiare o l'ha goduta insufficientemente. La criminalistica moderna perciò condanna i giovani delinquenti a scontare la pena nelle case per i discolti a tal uopo istituite.

Giorni addietro a Vienna si tenne un congresso per l'educazione dei derelitti, nel quale l'ingegnere Meixner propose che essi godessero l'istruzione su una nave-scuola che si dovrebbe allestire. Tali navi-scuole per l'educazione forzata esistono in Italia ed hanno dato ottimi risultati. Però a Genova dove anche esiste una tale istituzione si ha avuto prove, che i giovani delinquenti dai monti, non danno risultati soddisfacenti, come

quelli nati al mare, anzi essi su una nave spesso infuiscono sull'educazione degli altri. Perciò a Genova non vengono ricevuti su navi scuole i piccoli delinquenti dai monti. Noi vorremmo che anche da noi si usasse il medesimo criterio, che non succeda, che oltre l'inflitto del germanismo, c'infiltrassero anche la delinquenza nella gente di mare.

La „Zeit“ ed il processo per alto tradimento a Zagabria.

La „Zeit“ che è l'organo militarista ha nel numero di martedì un'articolo sul processo per alto tradimento, che è assai sintomatico. Essa dice che il processo è uno scandalo europeo che arreca vergogna a tutta la Monarchia e la fa apparire in una luce più che barbara. Si attendeva che durante il processo si dimostrerà l'esistenza d'un'intensa propaganda serba in Bosnia-Erzegovina ed in Croazia, la quale fu l'origine dell'annessione, invece dal processo risulta essere tutto un'architettura contro i partiti politici al Governo avversari. Non vi sono prove, ma dicerie ed incolpazioni non dimostrate. Il procedere del senato chiama mostruoso, quello del presidente del processo inqualificabile, e quello del P. M. un vero scandalo. In fine dice che sarebbe tempo di finire col processo che ora non ha nessun scopo.

Le perdite dell'Austro-Americana.

L'Unione austriaca di navigazione ex Austro-Americana e Fratelli Cosulich decide di portare a conto nuovo corone 388.777-30 di perdita. Furono depennate corone 2.337.906-07 del valore dei vapori e maone ed assegnate al fondo di riserva 607.347 corone. Il fondo di sicurezza fu dotato di corone 220.000.

Vlastnik i izdavač: Tiskara LAGINJA i DR.
Odgovorni urednik: Jovko Maholje.

Mali oglašnik. Piccolo notiziario.

TRAŽI SE naučnik za konsumno društvo Sv. Polikarpo. Mora imati navršenu 14 godinu i 4 razreda pučkih škola. Popitati se kod L. M. Žic, Polikarpo.

PRODAJU se škrinje (kašuni) u tiskari Luginja i dr., ul. Giulia br. 1.

VENDESI cassini nella tipografia Luginja e comp., via Giulia 1.

TRAŽIM sobu i kuhinju za obitelj bez djece. Ponude na upravu „Omnibus“.

CERCO stanica na cucina per famiglia senza prole. Offerte all'amministrazione dell'„Omnibus“.

Pučkima školama i konsumnim društvima preporuča se osobito naša „Narodna Papirica“ za nabavu raznih školskih teka i risanka kao i pločice i ine školske potreboće, te sve knjige i tiskarnice potrebne za konsumna društva. Preprodavačima znanan poput. 52a

Trgovcima i raznim gospodarskim društvima na znanje: U našoj „Narodnoj Tiskari Luginja i drug.“ mogu se dobiti razne trgovačke i zapisničke knjige uz jeftinu cijenu. 52

o o JEFTINO i BRZO. o o

CEDULJICE

za

sv. ispovjed i pričest

izdajuje

NARODNA TISKARA

LAGINJA i dr. — PULA

Via Giulia, 1.

o o JEFTINO i BRZO. o o

Upozoruju se Hrvati na Rieci, da se „OMNIBUS“ prodaje tamo kod g. Vjenceslava Lenca, trgovca, u ulici o o o del Fosso. o o o

Trgovina pokućstva i mramornih ploča

A. ŽUNIĆ i Comp.

ulica S. Martino — ulica Giosuè Carducci

!OBJAVA!

Častimo se javiti slavnomo općinstvu da smo uz naše, već više godina obstojeće skladište

pokućstva

koje je uvijek snabdjeveno sa raznovrstnom robom, otvorili i svoju vlastitu radionicu

mramora

tako da možemo sada p. n. g. mušterije poslužiti uvijek i u svako doba svakovrstnim belgijskim i talijanskim mramorskim pločama.

Svaka se naručba obavlja bezodvlačno polak zahtjeva i mjere.

Sve radnje zasjecajuće u tapetarsku i stolarsku radnju obavljaju se solidno i uz najumjerenije cijene.

Odliehim štovanjem

A. Žunić i Comp.

BUDILICA

10 cm visoka, sa dohrim u svakom položaju tlučin strujom, 3 godišnjim plamenim jamstvom K 250, 3 komada K 7-80; sa noći svjetlojucim kazalom K 330, 3 komada K 9-.

Trovalična skladišta ura, drapaja, staklene i keramične.

O. BEGERA sin
Vojvotića 44. Brodica
Veliki industrijski cionik na zahtjev franko i budava.

Astro-Hrvatske parobrodarske društve
na dionice u Punta.

Plovitbeni red

vrijedi od 1. travnja 1909. do opoziva.

Pruga: Rijeka-Punat.

Svaki dan odim nedjelju	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	Svaki dan odim nedjelju
5.-	odl.	VPUNAT	dol.	po putar
5.15	dol.	Krk	odl.	4.35
5.25	odl.		dol.	4.25
5.10	dol.	Glavotok	odl.	3.49
5.15	odl.		dol.	3.35
5.45	dol.	Malinska	odl.	3.15
5.55	odl.		dol.	2.55
7.40	dol.	Omišalj	odl.	2.10
7.45	odl.		dol.	2.-
8.45	dol.	RIJEKA	odl.	12.55

Pruga: Baška-Punat.

Utorak Četvrt. Subota	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	Poned. Srijeda Petak
3.45	odl.	Baška	dol.	6.-
4.45	dol.	Punat	odl.	5.-
Vrijetno pristajanje u Rivicama i Staroj Bašci.				
Ravnateljstvo si pridržaje pravo — prema okolnostima — promjene plovitbenog reda.				
Agencija na Rieci kod L. Pakulčića, Via Andrássy 25				
PUNAT, dne 2. travnja 1909.				
RAVNATELJSTVO.				

Sjetite se družbe Sv. Cirila i Metoda za Istru!

SVOJ K SVOMU!

Veliko skladište gotovih odijela i rubenine

Zadnja moda! za gospodu i dječake. Najnoviji kroj!

u PULI ulica Giosuè Carducci br. 55.

Podpuna gotova odijela za svaku dobu godine, kabanica, paletots, rublja, ovratnika, ogrlica itd.

Roba iz najboljih tvornica sukna.

Cijene vrlo umjerene.

Preporuča se Slavenima

slavenska tvrdka TRANFIĆ.

SVOJ K SVOMU!

ISTARSKA POSUJILNICA u PULI

Prima zadrugare, koji uplaćuju sadržajnih dielova jedan ili više po kruna 50.

Prima novac na štednju od svakoga, ako i nije član to plaća od istoga 4 1/2 %.

Vrača na štednju uložene iznose do 1000 K bes predhodnog odkaza, a iznose od 1000 K ako se nije kod uložena suglasno ustanovio vodi ili manji rok sa odkas, uz odkas od 3 dana.

Zajmova (posude) daje samo zadrugarom, i to na hipoteku ili na majenice i zadužnice uz garanciju.

Uredovni sati svaki dan od 9-12 sati prije podne i 3-6 sati poslije podne; u nedjelju i blagdane zatvoreno.

Društvena pisarna i blagajna nalazi se u viala Carrara viontita kupa (Narodni Dom) prvi pod domom, gdje dobivaju potrebne informacije.

Ravnateljstvo.

ULICA
GIULIA
Br. 1.

SVOJ K SVOMU!

ULICA
GIULIA
Br. 1.

TISKARA I KNJIGOVEŽNICA LAGINJA i DR.

Ulica Giulia 1. — PULA — Ulica Giulia 1.

Preporuča se za:

TISKARSKE, KNJIGOVEŠKE I GALAN-
TERIJSKE RADNJE.

SOLIDNA IZRADBA PEČATA I GUME.

Imade u zalih

TISKANICE I KNJIGE za P. N. OBĆINE
CRKVE, ŠKOLE, ODVJETNIKE, —

POSUJILNICE I KONSUMNA
DRUŠTVA, TRGOVAČKE KNJIGE, —

PISANKE za ŠKOLE kao i sve PISAR-
SKE I REZARSKIE POTREBŠTINE. —

Prodaja papira na malo i veliko.

Jeder Art Buchbindersarbeiten werden in der Buchbinderei

LAGINJA & Cie., Via Giulia 1

übernehmen und billig geliefert.

ŠIRITE I KUPUJTE „OMNIBUS“. DIFFONDETE L'„OMNIBUS“